

la construcció del campanar de sant feliu durant el segle XVI

per
JOSEP CLARA

Els grans campanars gòtics de Catalunya —els de la seu vella de Lleida, els de les catedrals de Barcelona i Tarragona, i el de Santa Maria del Mar, per exemple— presenten una unitat formal molt característica. Són torres gegantines, prismes vuitavats, d'estructura força senzilla, tal i com correspon a l'austeritat del gòtic català.

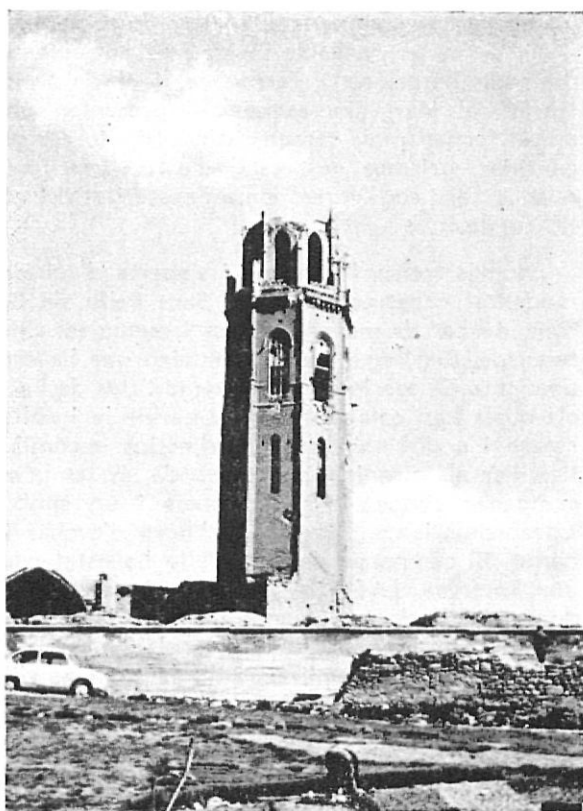
Només trenca l'esquema i s'aparta d'aquesta modalitat constructiva el de Sant Feliu de Girona, acabat de manera exòtica i certament diferenciada. Ben segur que és per això que ha captivat tots els escriptors i els tractadistes de l'art, els quals han coincidit a remarcar-ne la insòlita raresa i a distingir-lo amb adjectius encomiàstics. Per als gironins, d'altra banda, és també el campanar ciutadà per excel·lència i un símbol extraordinàriament preferit a l'hora d'evocar la ciutat. El campanar de Sant Feliu ha estat com una «marca» de Girona, i ho continuarà essent durant molt de temps, perquè ha calat a fons i difícilment hom trobarà una altra obra moderna que pugui suplir-lo amb la mateixa dignitat i categoria artística.

La datació tradicional és equivocada

Pràcticament tots els llibres, antics i actuals, que parlen de la torre de Sant Feliu afirmen que és una obra gòtica del segle XIV i precisen que va ser començada el 1368, sota la direcció de Pere Sacoma, i que fou acabada, després d'algunes vicissituds, l'any 1392. Aquesta datació, tradicional i intocable, ha estat acceptada i repetida pels historiadors locals i també pels estudiosos de l'art català i hispànic de l'Edat Mitjana (1). Tothom la donava per bona i la repetia sense constatar-ne l'autenticitat.

Ara, però, a la vista dels documents que hem tingut la sort de trobar a l'Arxiu Històric Provincial, hem de considerar inadmissible i errò-

(1) J. de la CANAL, *España Sagrada*, XLV, Madrid, Imp. de José del Collado, 1832, p. 72; N. BLANCH ILLA, *Gerona històric - monumental*, Girona, Imprenta y librería de P. Torres, 1853, p. 146; C. RAHOLA, *Gerona y sus monumentos*, Girona, Gràf. D. Rahola, 1929, p. 46; J. PLA CARGOL, *Gerona arqueològica y monumental*, Girona, D.C.P., 1961 (5.ª ed.), p. 85; P. de PALOL, *Gerona monumental*, Madrid, Plus Ultra, 1955, p. 147; L. TORRES BALBÁS, *Arquitectura gòtica* (vol. VII d'*Ars Hispaniae*), Madrid, Plus Ultra, 1952, p. 227; S. SOBREQÜÉS, *Historia social y económica de España y América*, II, Barcelona, Vicens Vives, 1972, p. 338; J. MARQUÈS, *Girona vella*, 2, Girona, Grafis-Sant, 1982 (2.ª ed.), p. 72, etc., etc.

El campanar de la Seu vella de Lleida és representatiu de l'austeritat formal del gòtic català.

nia aquesta datació tradicional, ja que no correspon —ni de bon tros— a la realitat dels fets. El campanar de la vella col·legiata va ser començat per Pere Sacoma l'any 1368, però la part més sorprenent de l'obra —els cossos escalonats i les agulles— no pot ser atribuïda ni a Sacoma, ni a Pere Ramó, ni a Pere de Sant Joan, ni a cap arquitecte dels segles XIV i XV, per la senzilla raó que va ser construïda després del 1532. En aquest sentit, doncs, una de les poques persones que tenia raó era Josep Pla, quan escrivia que el campanar de Sant Feliu era d'estil gòtic tardà (2).

De fet, per demostrar que el campanar era una obra inacabada a mitjan segle XVI, n'hi havia prou amb la consulta del registre de visites pastorals de l'Arxiu Diocesà. Així, per exemple, trobem que en l'efectuada pel bisbe Joan de Margarit, l'any 1542, se'ns diu que el prelat «visitava campanille ecclesie quod reperit inceptum iam diu est et indecenter et discohoptum exis-

(2) J. PLA, *Girona, un llibre de records*, Barcelona, Destino, 1976 (edició per a la Caixa d'Estalvis Provincial), p. 216.

tents et inde provenit quam plura dicte ecclesie, precipue capelle et altari ad retrotabulo Beate Marie Angelorum dicte ecclesie». És a dir, el campanar estava començat de feia temps, però era indecent i descobert, la qual cosa perjudicava especialment la capella de la Verge dels Àngels (avui de la Mare de Déu del Pilar), situada a sota de la torre. Per evitar els grans danys que això causava, el bisbe ordenà que fos cobert pels obrers laics en el termini de dos mesos, i així mateix que hom col·loqués adequadament les campanes (3). Joan de Margarit, l'any 1548, tornà a visitar el campanar de la col·legiata, va veure com s'hi treballava i exhortà que hom prosseguís les obres amb diligència i perfecció (4).

De Pere Sacoma a Joan de Belljoch

És una cosa certa i provada documentalment que el campanar va ser començat el 1368 per Pere Sacoma i que el bisbe Ènnec de Valterra assistí a la col·locació de la primera pedra. Sabem també que el procés constructiu fou interromput a causa de la fortificació que el temple hagué de sofrir a conseqüència de la seva situació a extramurs de la ciutat, per bé que hom hi seguí treballant entre els anys 1375 i 1384 (5). Però no existeix cap document que avaluï la fantasia que la construcció fou conclouida el 1392.

Desconeixem exactament quina alçada assolí l'obra iniciada el 1368. Només podem dir que l'any 1386, en una anotació exhumada per Àngels Masià, es parla de la «volta segona del cloquer» com si ja hagués estat feta (6). Hem de suposar que, al segle XVI, quan hom decidí de continuar els treballs, no superaria el teulat de la nau central. És a dir, el que s'hauria construït al segle XIV seria bàsicament la base vuitavada, l'estructura més baixa del campanar, edificada amb la mateixa simplicitat estructural que caracteritza la resta dels campanars gòtics catalans.

El contracte que els obrers i parroquians de Sant Feliu signaren, l'any 1532, amb Joan de Belljoch, mestre major de la Seu de Girona, d'origen francès, perquè aquest es fes càrrec de governar, regir i administrar la continuació del

(3) Arxiu Diocesà de Girona, secció P., núm. 150, f. 304.

(4) Arxiu Diocesà de Girona, secció P., núm. 151, f. 237.

(5) Vegeu les anotacions preses dels llibres de comptes de la col·legiata per A. MASIÀ DE ROS, «Algunos documentos referentes a obras en la colegiata de San Félix de Gerona», a *Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona*, 1945, ps. 341-357.

(6) *Ibid.*, p. 354.

campanar damunt l'obra vella, especifica com una de les obligacions de l'arquitecte «regonèixer e mirar los que obraran aquella fins y compresa la primera volta que fa fer en dit campanar», i també la de fer picar les portalades, finestres, caragol i claraboies (7).

Aquestes paraules i les que retreurem de seguida d'uns informes sobre la qualitat del treball executat ens situen al segon cos del campanar, per damunt ja de la nau del temple.

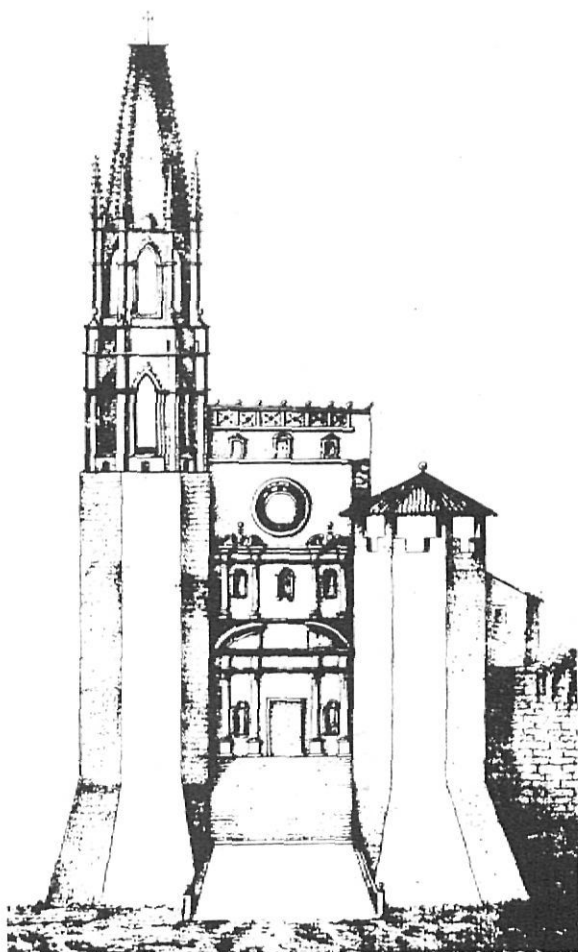
La part que Belljoch havia de fer construir havia de tenir set canes (uns 11 metres), i a canvi de la direcció de l'obra li foren promeses 50 lliures barceloneses. Per a allò que calgués donar a preu fet, hom anotà que els picapedrers que hi intervinguessin rebrien tres sous i mig diàriament.

Dos informes tècnics

Joan de Belljoch, mestre major de la Seu i de l'obra del nostre campanar, desaparegué de Girona (8), sembla que per causa d'alguna equivocació en les obres de la catedral, i deixà les coses empantanegades. Tenim constància que al campanar de Sant Feliu s'hi havia treballat i que els obrers i parroquians de l'església col·legiata i secular estaven disposats a aixecar el campanar fins al lloc on poguessin ser col·locades i tocades les campanes. Per sufragar les despeses crescudes i extraordinàries que comportava una realització tan important havien obtingut la corresponent autorització per vendre censals a qualsevol persona amb la condició de poder redimir-los sempre que volguessin (9).

Sobre la part construïda sota la direcció de Joan de Belljoch i sobre la possibilitat de prosseguir-la en donen fe dos testimoniatges o informes tècnics, instruïts a instàncies dels responsables laics i eclesiàstics de la col·legiata. El primer data de l'any 1536, i va ser realitzat per Pau Mateu, mestre de cases, i Antoni Carbonell, fuster, ambdós ciutadans de Barcelona, els quals afirmaren que l'obra novament començada sobre l'antiga podia ser continuada i acabada sense perill, d'acord amb el model que els fou ensenyat i emprant un morter més bo (10).

El segon va ser redactat, el 1539, per Joan Lopes, mestre d'obres del castell de Bellpuig (Pulcro Podio), qui constatà també que l'obra era

La base del campanar de Sant Feliu és un prisma vuitavat que fou construït al segle XIV. La resta de la torre correspon al segle XVI. El campanar bessó, edificat al segle XVII, no supera la façana principal. (Gravat del segle XIX).

bona, forta i segura, però que calia lligar més bé algunes pedres deslligades, que hi havia vist, i apuntava així mateix algunes recomanacions (11).

Enric Gelabert reprèn l'obra

A la vista d'aquests informes favorables, els obrers i parroquians de Sant Feliu pactaren la continuació de l'obra amb mestre Enric Gelabert o Gilabert. El text d'aquest nou contracte no l'hem pogut pas trobar en el manual de protocols on s'enregistrà, però pels rebuts posteriors sabem que la concòrdia tingué lloc l'any 1540 davant el notari Miquel Garbí (12).

(7) Vegeu el text sencer del contracte a l'apèndix I.

(8) P. de PALOL, op. cit., p. 68.

(9) AHPG (Arxiu Històric Provincial de Girona), M. Garbí, notaria 10.ª de Girona, núm. 187. Acord de 26 d'abril de 1533.

(10) AHPG, M. Garbí, notaria 10.ª de Girona, núm. 195 bis. Vegeu l'apèndix II.

(11) AHPG, M. Garbí, notaria 10.ª de Girona, núm. 201. Vegeu l'apèndix III.

(12) AHPG, M. Garbí, notaria 10.ª de Girona, núm. 232 bis. Document reproduït a la p. 196.

Enric Gelabert vivia l'any 1548 a Perpinyà, però hom li féu diversos pagaments a través del seu procurador, el picapedrer Joan Compta (13). Però el dia 7 de gener de 1551 era present a Girona i cobrà encara 40 lliures barceloneses «in solutum pro rata maioris peccunie quantitatis del preu fet opperis del campanar» (14).

L'acabament del campanar, de tota manera, va ser una obra molt lenta. Per bé que a través dels protocols notariais no ens ha estat possible de recollir-ne dades noves, podem saber —a través dels llibres municipals de la Taula de Canvi— que l'any 1571 s'hi estava treballant i que Pere Boris dirigia les obres. La llista dels picapedrers que hi tenien ocupació i les quantitats pagades a aquell i a d'altres col·laboradors són relacionats a l'apèndix IV.

A manera d'epíleg

La part més espectacular del campanar gòtic de Sant Feliu és, doncs, una realització tardana que s'acabà el darrer terç del segle XVI, pocs anys abans que el llamp del 1581 en malmetés la punxa central (15).

Aquesta cronologia i la intervenció de mestres d'obres procedents o relacionats amb poblacions de més enllà dels Pirineus expliquen perfectament la raresa que hem assenyalat al començament. Ben segur que el projecte inicial de Pere Sacoma era diferent, força diferent, com ho demostra la part de la base edificada al seu temps.

El doctor Jaume Marquès proporcionà la notícia que l'any 1532 «hom treballava en un campanar de Sant Feliu, perquè l'Obra havia adquirit l'edifici de les escoles velles de la Seu per emprar les pedres en l'obra del campanar» i afegeix «sembla que havia de tractar-se del campanar iniciat a la dreta de la façana, que mai no ha estat acabat» (16). Doncs, bé: avui podem saber amb tota exactitud que els treballs que es

realitzaren el 1532 no eren per al campanar inacabat de la dreta de la façana principal, sinó per al primer i únic campanar de la col·legiata. És més: tenim encara documentació on es prova que el segon campanar —la part inconclusa— va ser realitzada durant el segle XVII, al temps que s'obrava la façana barroca (17).

Cal, després de tot, recordar que el campanar de Sant Feliu és una obra gòtica executada en temps del Renaixement, la qual exercí una palesa influència en el de poblacions més petites que durant aquells mateixos anys reformaven les seves esglésies parroquials. Els casos de Sant Martí Vell i de Bordils són potser els més clars, i del darrer poble en posseïm la confirmació escrita del contracte (18).

APÈNDIX I

Contracte per fer obrar el campanar l'any 1532

En nom de Nostre Senyor Déu Jesucrist y de la Sacratíssima Verge mare sua sia. Amén.

Entre lo magnífich y venerable mossèn Luys des Vern, donzell en Gerona domiciliat, Narcís Amat, mercader, Pere Lopis, paraire, e Gaspar Terres, àlias Pi, del veynat de Sent Daniel, tots parroquians de la isglésia de Sent Feliu de Gerona, obrers lo any present de la obra lavca de dita isglésia, de una part, y mestre Joan de Belljóch, mestre maior de la Seu de Gerona, de part altre, és feta, luhada y concordada la avinença en lo modo següent.

Primerament, attès que per dits obrers és deliberat fer obrar lo campanar de la dita isglésia de Sent Feliu de Gerona, per co és apuntat y concordat entre dites parts que lo dit mestre Joan de Belljóch ha de governar, reqir y administrar la dita obra y regonèxer e mirar los que obraran aquella fins y compresa la primera volta que sa fet en dit campanar, la qual instància que ha obrar ha tenir set canes, poch més o menys, de altària, y dita administració y govern tindrà y tenir haca del modo y segons que té y governa la obra de la Seu de Gerona.

(13) AHPG, M. Garbí, notaria 10.ª de Girona, núm. 226. Les quantitats cobrades per Compta foren les següents: 15 lliures (6-8-1548), 200 ducats d'or (10-8-1548) i 50 lliures ó sous (8-11-1548).

(14) Vegeu la nota 12.

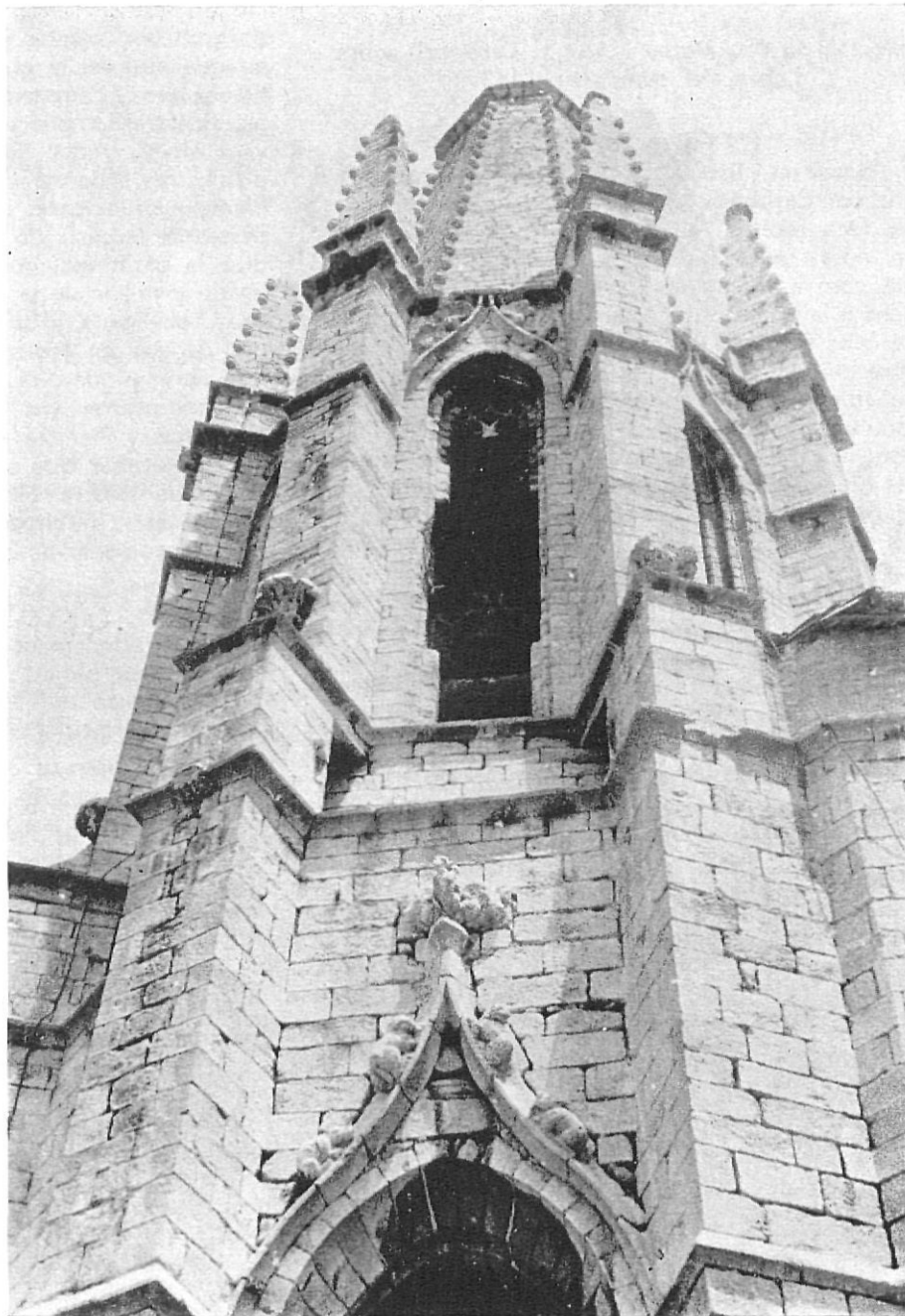
(15) «Als 9 de gener 1581 cayqué lo campanar de la Igl. de St. Feliu de Girona, e o lo simbori de aquell per haver ferit en lo simal de ell lo llamp del qual ne derriba de sis a set varas» (Arxiu Diocesà de Girona, **Secretariat de Sant Feliu**, 1574-1617, s.f.). Alguns autors donen una data equivocada de la caiguda del llamp: Palol, Marquès, etc.

(16) J. MARQUÈS, op. cit., p. 72.

(17) J. CLARA, «Qui va construir la façana de Sant Feliu?», a **Punt Diari**, 4 d'abril de 1982, p. 8 del Suplement Dominical.

(18) La donarem a conèixer oportunament. També cal anuntar que Pere Boris, mestre d'obres, i Pere Lluquet, picapedrer, treballaren en l'obra del campanar de Fornells (J. CLARA, «Reformes a l'església de Fornells de la Selva (segles XVI-XVII)», comunicació presentada a la XXVIII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, 1983, en premsa).

La part més sorprenent
del campanar de Sant Fe-
liu va ser construïda des-
prés de 1532. (Fotos de
l'autor).

campanar de sant feliu

E per dita administració, salaris e remunera-
ció de sos treballs, los dits obrers hagen do-
nar y pagar al dit mestre Joan cinquanta lliures
barceloneses en la forma següent, ço és, que de
present per la administració que ja ha tenguda
y ha tenir li sien dades sinc lliures, y derrocada
la pedre y aparellade prop la isglésia XV lliures,
y quant comensaran de paredar altres XV lliures,
y acabada la obre les restants XV lliures.

Item, és apunclat y concordat entre dites
parts, que les pedres que se hauran picar axí
per les portalades, finestres, caragol y claravo-
yes y altres coses semblants que no.s poden cò-

modament donar a preu fet, se hagen fer picar
per dit mestre Joan o per los que ell volrà, y que
sien pagats als dits picadors a rahó de tres sous
e mig per quascun die que picaran.

Item, és concordat, que dit mestre Joan ha-
ge divisar y governar totes les eines que seran
mester per dita obre, axí per fer pujar les pe-
dres y pertret, com altrament tot lo que occur-
rerà per dita obre.

Die... [text interromput].

(AHPG, M. Garbí, notaria 10.ª de Girona,
núm. 185).

APÈNDIX II

Informe de Pau Mateu i Antoni Carbonell sobre l'obra del campanar (1536)

Relatio super opere Sancti Felicis.

Nosaltres, Pau Matheu, mestre de cases, e Anthoni Carbonell, fuster, ciutadans de Barcelona, fean relatió i migensant jurament en poder del notari públic deiús scrit per nosaltres presat, com a instància e pregàries dels ecclesiàstichs e laychs, obrers e parroquians de la iglésia de Sent Feliu de Gerona, havem vist e mirat la obre del campanar de la dita iglésia de Sant Feliu novament edificada, y aquella bé considerada e regoneguda com de perquè la demont dita obre novament principiade sobre la obra antiga del dit campanar se pot continuar, prosseguir y acabar iuxta forma de una mostre havem vista del dit campanar, la qual stà ab uns pilars esmortits y ab uns archs botants y ab una formaria, enteulament y gàrgoles ab ses finestres, segons stà designat en dita monstre, entès emperò que en algunes parts de dite obre nova vers solixent dins dit campanar faran remoure algunes filades de la paret que tovegen y tornar paredar-

les affi que sien molt bé ligades y bé paredades de molt bon morter y que sia millor que l'altre ab què stat fet y que de allí amont façen les filades de dit campanar axí de les parets com de les finestres e pilars que tot consecutivament vage alivell, y que liguen les filades dels pilars e finestres e parets molt bé ligades a quascuna filade, y en les cares de les parets posen algunes pessas de largària de quatre e sinch e sis palms dins la paret assí que dita paret stiga molt bé ligade y millor de la que stada feta, la qual no apar ben ligade, y dites pessas largas sien posades de dos en tres filades perquè hagen ligar dita obre, y que dita obre sia molt bé paredada y de bon morter, y que sia dit morter molt millor de l'altre, y faent-se ab aquexa perfectió se pot molt bé acabar dite obre de dit campanar ab la ajuda de Nostre Senyor sens perill algun, y aquesta és la intenció y parer nostre, y que sie mirat encomenar-ho a bon menestral.

Die lune, septima februaryi anno a Nativitate Domini M^o D^o XXXVI°, dicti magistri fecerunt dictam relationem et petito prius per eos juramento super sancta Dei quatuor evangelia in manu et posse mei Michaelis Garbí, notarii publici infrascripti.

Testes: discretus Bartholomeus Pages, presbiter beneficiatus in dicta ecclesia, et Joannes Fexes, senyerius Gerunde.

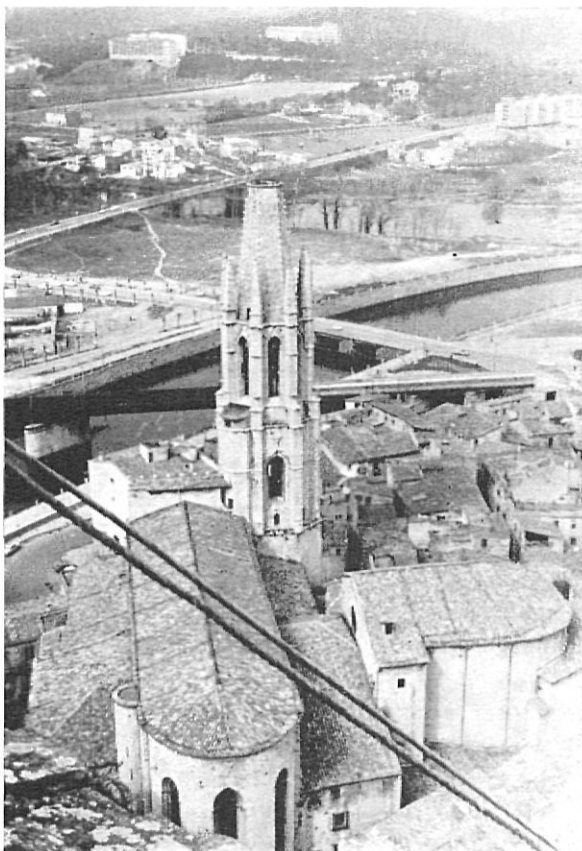
(AHPG, M. Garbí, notaria 10 de Girona, número 195 bis).

APÈNDIX III

Informe de Joan Lopes de Bellpuig sobre l'obra del campanar (1539)

Die veneris, XX junii MDXXXVIII^o, Joannes Lopes de Pulcro Podio, magister operum castro de Pulcro Podio illustrissimi domini admirantis neapolitani, prestito juramento in manu domini Petri Ribot, canonici et vicarii ecclesie collegiate e secularis sancti Felicis Gerunde, dixit sequentia.

Que ell, a pregàries dels obrés de sanct Feliu, ha mirat y diligentment regonegut la obra novament principiada del campanar de dita ysglésia y ben considerada aquella, és de parer segon[sa]sa intelligència y consiència que dite obre principiade és bona, fort y segura y que sie prosseguida y preservada segons stà designada y preservada segons stà designada y principiada per mestre Joan Guillem de Belljoch. E quant al prosseguir de la obre, per lo que ha vist algunes pedres desligades e xichas, és de parer que sien posades algunes pedres largues y ligadores per a que la obre reste ligade y fort per los angles que sien de pedres una filada per tal (?) de una pese sens ligasó, y que les pedres de les finestres sien

El campanar de Sant Feliu és com una marca distintiva de Girona.

grans pedres segons porà portar la obre, y que la obre se posi y fasse molt allivell, sens grahó algú, y que en les enjustes o pilars de quatre en qua filades hage una pedra qui fasse dos cantons (...).

(AHPG, M. Garbí, notaria 10ª de Girona, número 201).

APÈNDIX IV

**Quantitats pagades per l'obra del campanar
(1571)**

- 24-7-1571
A Pere Lluquet, picapedrer, en pro rata de 2 canes de carreus: 6 lliures.
- 31-7-1571
A Francesc Fàbrega, per pedra picada: 10 lliures.
- 2-8-1571
A Joan Rellach, moliner, per la roda que fa per dit campanar: 3 lliures.
- 4-8-1571
A Joan Llampaig, picapedrer, en pro rata de 2 canes de carreus: 6 lliures.
- 8-8-1571
A Joan Danta, picapedrer, per jedra picada: 3 lliures.
- 11-8-1571
A Narcís Ballia, picapedrer, a compte d'1 cana de pedra picada: 3 lliures.
- 11-8-1571
A Bartomeua Masona, muller de Joan Masó, traginer, per calç i sorra: 1 lliura, 10 sous, 8 diners.
- 27-8-1571
A Esteve Masgibert, picapedrer, per pedra picada: 4 lliures.
- 27-8-1571
A Francesc Fàbrega, per pedra picada: 6 lliures.
- 27-8-1571
A Joan Danta, per pedra picada: 9 lliures.
- 27-8-1571
A Antoni Gay, per pedra picada: 3 lliures.
- 27-8-1571
A Narcís Ballia, per pedra picada: 6 lliures.
- 27-8-1571
A Antoni Soler, ferrer, per ferramentes: 10 lliures.

Els contralorts del tercer cos acaben en fletxa. Aquestes fletxes constitueixen un dels atractius del campanar de Sant Feliu.

campanar de sant feliu

- 31-8-1571
A Rafael Merola, mercader, per 6 quintars i 24 lliures de cànem per fer el llibant: 33 lliures, 13 sous.
- 31-8-1571
A Antoni Torena, tintorer, per 1 roure per fer la roda del torn: 4 sous.
- 7-9-1571
A Narcís Mas, per 200 quarteres de calç: 5 lliures, 16 sous.
- 10-9-1571
A Joan Llampaig, per pedra picada: 6 lliures.
- 15-9-1571
A Pere Boris, per pedra picada: 9 lliures.
- 15-9-1571
A Antoni Tallapena, per pedra picada: 3 lliures.
- 15-9-1571
A Miquel Calla, per pedra picada: 3 lliures.
- 15-9-1571
A Onofre Alrich, per pedra picada: 6 lliures.

campanar de sant feliu

- 15-9-1571
A Narcís Negrell, per pedra picada: 6 lliudes.
- 15-9-1571
A Esteve Masgibert, per pedra picada: 6 lliures.
- 15-9-1571
A Francesc Fàbrega, per pedra picada: 9 lliures.
- 15-9-1571
A Enric Julià, per pedra picada: 6 lliures.
- 15-9-1571
A Joan Danta, per pedra picada: 9 lliures.
- 15-9-1571
A Antoni Gay, per pedra picada: 6 lliures.
- 15-9-1571
A Joan Llambuig, per pedra picada: 6 lliures.
- 15-9-1571
A Pere Boris i Jaume Lafont, a bon compte de 150 lliures per 8 filades: 30 lliures.

- 15-9-1571
A Narcís Ballia, per pedra picada: 9 lliures.
- 25-9-1571
A Joan Rellach, per portar fusta: 4 lliures, 2 sous.
- 25-9-1571
A Joan Rellach, a compliment de 30 lliures per la roda: 1 lliura, 10 sous.
- 6-10-1571
A Narcís Negrell, per pedra picada: 9 lliures.
- 6-10-1571
A Francesc Fàbrega, per pedra picada: 9 lliures.
- 6-10-1571
A Joan Danta, per pedra picada: 3 lliures.
- 6-10-1571
A Joan Llambuig, per pedra picada: 3 lliures.
- 6-10-1571
A Antoni Gay, per pedra picada: 6 lliures.

*Amenius Gelabert magister domus
ville perpiniani eluey dios Grazy
vostri vobis dominis operariis
adjuuis operis fentaris et collegiare
ecclie sancti felis Blunde absentibz
Et dedistis mihi admea volumine
numerando quadragimo libra
monese barz Infoluim pro
maioris penurie quannianis delgreufe
operis del Campanar die ecclie Inpro
Capitulacione Inver me exono et operariis
et adjuuis operis die ecclie exaltacionis
Inyoste noy Iny die Iny Iny
ano Iny Iny Iny Iny Iny Iny
per Iny Iny Iny Iny Iny Iny Iny Iny
Iny Iny Iny Iny Iny Iny Iny Iny*

Enric Gelabert cobrà 40 lliures per l'obra del campanar el 7 de gener de 1551.

- 6-10-1571
A Baldiri Julià, per pedra picada: 3 lliures.
- 6-10-1571
A Narcís Ballia, per pedra picada: 3 lliures.
- 6-10-1571
A Antoni Tallapena, per pedra picada: 3 lliures.
- 6-10-1571
A Miquel Caller, per pedra picada: 3 lliures.
- 6-10-1571
A Esteve Masgibert, per pedra picada: 3 lliures.
- 6-10-1571
A Guerau Verdera, mercader, per 2 cimals: 1 lliura, 4 sous.
- 6-10-1571
A Pere Boris i Jaume Lafont, a bon compte 150 lliures: 40 lliures.
- 6-10-1571
A Onofre Enric, per pedra picada: 6 lliures.
- 13-10-1571
A Enric Julià, per pedra picada: 6 lliures.
- 13-10-1571
A Joan Danta, per pedra picada: 6 lliures.
- 14-10-1571
A Pere Boris per 6 canes, 42 pams, de pedra vella picada: 10 lliures, 16 sous.
- 27-10-1571
A Antoni Tallapena, per pedra picada: 3 lliures.
- 27-10-1571
A Onofre Alrich, per pedra picada: 3 lliures.
- 27-10-1571
A Narcís Negrell, per pedra picada: 9 lliures.

- 27-10-1571
A Pere Boris, per pedra picada: 8 lliures.
- 27-10-1571
A Esteve Masgibert, per pedra picada: 9 lliures.
- 27-10-1571
A Enric Julià, per pedra picada: 6 lliures.
- 27-10-1571
A Joan Danta, per pedra picada: 6 lliures.
- 27-10-1571
A Joan Llampaig, per pedra picada: 9 lliures.
- 27-10-1571
A Antoni Gay, per pedra picada: 6 lliures.
- 27-10-1571
A Narcís Ballia, per pedra picada: 6 lliures.
- 27-10-1571
A Francesc Fàbrega, per pedra picada: 9 lliures.
- 27-10-1571
A Pere Boris, a bon compte de 150 lliures per 8 filades: 25 lliures.
- 20-11-1571
A Pere Boris, a bon compte de 150 lliures per 8 filades: 15 lliures.
- 24-12-1571
A Pere Boris, a compliment de 150 lliures per 8 filades: 4 lliures, 17 sous, 3 diners.
- (AMG, Manual del llibre major de la Taula de Canvi, 1571, fols. 121, 164 v., 174 v., 176 v., 177, 180 v. 183, 183 v., 194 v., 195, 198, 202, 203, 207 v., 208, 208 v., 216, 226, 226 v., 227, 231 v., 232, 242, 242 v., 243, 260 v., 290).

campanar de sant feliu